

Inhoudsopgave

Inleiding 11

Het toetsenbord 11

F-toetsen en de toets Fn 13

Zelf toetscombinaties verzinnen 14

Multi-Touch-bewegingen 15

Finder 19

Finder-venster 19

Navigeren 20

Onderdelen selecteren 21

Werken met bestanden en mappen 22

Bestanden kopiëren en verplaatsen 23

Bestanden verwijderen 23

Finder-menucommando's 24

Menucommando's zonder muis 24

Het Dock 25

Mission Control 26

Verschillende bureaubladen 26

Spotlight 27

Toegankelijkheid 28

Muistoetsen 28

Schermafbeeldingen maken 29

Systeemvoorkeuren 30

Werken met tekst 31

Lettertypen 31

Tekst selecteren 32

Tekststijlen 33

Speciale tekens 33

Spelling en grammatica 35

Safari 35

Safari-venster 35

Bladwijzers 37

Algemeen 38

Mail 40

Algemeen 40

Werken met postbussen 41

Berichten versturen 41

Berichten ontvangen 42

Kaarten 43**Contacten 44**

Contacten-venster 44

Kaarten 45

Berichten 46

Algemeen 47

Toetsencombinaties in conversaties 48

FaceTime 49**Photo Booth 49****Agenda 50**

Bladeren door afspraken 50

Toetscombinaties voor activiteiten 50

Menucommando's 52

Abonnementen op agenda's 52

Weergave 53

Notities 53**Herinneringen 55****Voorvertoning 55**

Werken met documenten 55

Quicktime Player 57

Afspelen 57

Nieuwe opnames maken en bewerken 58

Pages 59

Navigeren in een document 59

Tekst selecteren 61

Tekst opmaken 62

Bewerkingsfuncties gebruiken 64

Objecten manipuleren 67

Keynote 70

Algemeen 70

Tekst selecteren 72

Tekst opmaken 74

Bewerkingsfuncties gebruiken 76

- Objecten manipuleren 77
- Werken met tabellen 80
- Diagramgegevens wijzigen 84
- Celverwijzingen aanmaken in formules 84
- Werken met bewerkbare vormen 85
- Het navigatiepaneel gebruiken 86
- Lichttafelweergave 87
- Een presentatie afspelen en de presentatormodus gebruiken 87
- Een film afspelen 89

- iTunes 90**
- Afspelen 90
- Afspeellijsten aanmaken 91
- iTunes-bibliotheek en mediabestanden beheren 92
- De weergave aanpassen 93
- Onderdelen zoeken in de iTunes Store 95
- Overige toetscombinaties 95

- Foto's 96**
- Algemeen 96
- Foto's bewerken 97
- Foto's selecteren en deselecteren 98
- Foto's ordenen 98
- Diavoorstellingen 100
- Fotoboeken, kalenders en kaarten 100
- Importeren en exporteren 101
- Foto's afdrukken 101

- iMovie 101**
- Importeren en exporteren 101
- Video afspelen 101
- Projecten en gebeurtenissen beheren 102
- Videobeelden selecteren en wijzigen 103
- Werken met audio 104
- Tekst wijzigen 105
- iMovie-venster 105

- GarageBand 106**
- Afspelen en navigeren 106
- Sporen 106
- Weergave 107
- Arrangeren en bewerken 107

Opnemen 108

Menucommando's 108

Systeemfuncties 109

De computer of een programma is blijven
hangen 109

De computer opstarten 109

Inleiding

Als er geen toetsenbord aangesloten is op je Mac kun je natuurlijk heel weinig. Je kunt niet alleen geen tekst invoeren, maar ook heel veel functies en handelingen op de computer zijn makkelijker benaderbaar met behulp van zogeheten toetscombinaties.

Een toetscombinatie is een combinatie van tegelijkertijd in te drukken toetsen, waardoor bepaalde functies geactiveerd of uitgevoerd worden. Het gebruik hiervan helpt de kans op een misarm te verminderen.

Bij een desktopcomputer wordt standaard een los toetsenbord meegeleverd; bij laptops zit het toetsenbord ingebouwd (al is het mogelijk om via een USB-poort een los toetsenbord aan te sluiten op een MacBook of MacBook Pro).

Als je een iMac of een Mac Pro koopt, krijg je er een Apple-toetsenbord bij. Dit is een los toetsenbord dat je dient aan te sluiten op een USB-poort van de computer. Het kan ook zijn dat je een draadloos toetsenbord bij je Mac gebruikt. Deze wordt via Bluetooth verbonden met de computer. Dat scheelt een hoop draden op je bureau, maar de accu dient wel af en toe opgeladen te worden.

Het toetsenbord

Apple maakt verschillende maten toetsenborden. Het grote verschil is dat de grote variant een numeriek toetsenblok bevat. Op de kleinere variant ontbreekt dit aparte numerieke gedeelte, maar er zitten uiteraard wel cijfertoetsen op het toetsenbord. Om te kunnen werken met toetscombinaties is het toetsenbord uitgerust met een

aantal speciale toetsen. Dit zijn de toetsen **Shift, Fn, Control, Option** en **Command**. Ze bevinden zich in zowel de linker als de rechterbenedenhoek van het toetsenbord. In de afbeelding zie je de verwijzing waar je deze toetsen vindt.

Deze toetsen hebben ook allemaal een uniek symbool. Bij sommige toetsen op je toetsenbord is zo'n symbool zichtbaar. Bijvoorbeeld bij de Command-toets. Deze symbolen vind je ook als je naar een menu gaat. Vaak staat achter elke functie een toetsenbordcombinatie:

1. Shift-toets	⇧
2. Fn-toets	Fn
3. Control-toets	Control
4. Option-toets	⌘
5. Command-toets	⌘

Touch Bar en de functietoetsen

Sinds de introductie van de Touch Bar heeft Apple afscheid genomen van de traditionele functietoetsen. Hiervoor is in de plaats is de Touch Bar gekomen. Het is in feite een aanraakscherm waarbij, afhankelijk van het programma, veelgebruikte opties verschijnen die je hierdoor dus direct onder handbereik hebt. Gelukkig kun je de functietoetsen nog wel gebruiken. Door de Fn-toets ingedrukt te houden verschijnen ze in de Touch Bar.

F-toetsen en de toets Fn

Beschik je over een toetsenbord zonder Touch Bar dan zie je een rij met toetsen die we de functietoetsen noemen (of f-toetsen). Deze hebben standaard al een aantal functies meegekregen en die kun je benaderen door de bijbehorende toets in te drukken. Zo kun je direct de helderheid van het beeldscherm instellen door op de toets met het ☀-icoon (F1 of F2) te drukken.

Heb je in een bepaald programma een functietoets nodig, maar heeft Apple die al voorzien van een functie (zoals voor Mission Control), dan wordt Mission Control actief als je op F3 drukt. Maar wil je eigenlijk de functie gebruiken die bij dat programma hoort, druk dan eerst de toets Fn in (helemaal links onderin of rechts naast de Backspace-toets op een toetsenbord met numeriek gedeelte), alvorens je de functietoetsen indrukt. Wil je liever dat de functietoetsen zich altijd standaard gedragen en dat bijvoorbeeld het volume pas luider wordt als je Fn en F12 tegelijkertijd indrukt (dat scheelt namelijk een toetscombinatie in programma's die veel gebruikmaken van functietoetsen), dan kun je dat instellen in de Systeemvoorkeuren bij Toetsenbord. Zet daar op het tabblad Toetsenbord het vinkje aan voor **Gebruik de toetsen 'F1', 'F2', enzovoort, als standaard functietoetsen**. Nu zijn de functies van de functietoetsen als het ware omgedraaid en krijgen ze standaard een andere functie.

Er zijn hooguit een paar toetsen 'verstopt' omdat er domweg te weinig ruimte is op een een toetsenbord. Voor deze verstopte functies zul je veel gebruikmaken van de toets Fn. Zo krijgt bijvoorbeeld de toets Backspace (←) de functie Delete als je tegelijkertijd de toets Fn ingedrukt houdt. Backspace verwijdert tekens links van de tekstcursor en Delete (⌫) doet datzelfde met tekens rechts van de tekstcursor.

Veel mensen maken graag gebruik van de toetsen Pagina omhoog, Pagina omlaag, Home en End. Op een toetsenbord met numeriek gedeelte vind je deze onder de toetsen met de symbolen $\uparrow$, $\downarrow$, $\leftarrow$, en $\rightarrow$. Op een klein toetsenbord roep je deze functies op door de pijltoetsen (Omhoog, Omlaag, Links en Rechts) tegelijk met de toets Fn in te drukken.

In dit boekje staan veel toetscombinaties waarbij je ook de toets Fn ingedrukt dient te houden voor een goede werking van de functie. Dit wordt aangegeven waar nodig.

Zelf toetscombinaties verzinnen

De in dit boekje beschreven toetscombinaties komen voor een groot deel uit de menucommando's van een programma. Klik maar eens op de menubalk op **Archief** en kijk naar een menucommando als **Druk af**, daarachter staat de toetscombinatie $\mathbb{P}$. Maar je zult ook menucommando's tegenkomen die niet voorzien zijn van een toetscombinatie. Met het besturingssysteem van Apple, macOS, kun je zelf makkelijk toetscombinaties 'verzinnen' en toevoegen.

Om dit te doen klik je eerst op in de menubalk en dan kies je **Systeemvoorkeuren**. In het venster dat verschijnt, klik je op **Toetsenbord**. Klik daarna op het tabblad **Toetscombinaties**. Je krijgt een lijst te zien met een aantal standaard toetscombinaties. Maar als je op de plusknop klikt kun je zelf aan een programma een toetscombinatie toevoegen. Kies een programma en neem het menucommando exact over. Typ daarna in het onderste tekstvak een zelfverzonnen toetscombinatie die je wilt toevoegen aan dat menucommando. Bestaat de toetscombinatie al en kun je deze niet gebruiken, dan wordt dat zichtbaar gemaakt met een geel driehoekje met een uitroep-teken erin en zul je een andere moeten verzinnen.

Multi-Touch-bewegingen

Op een notebook van Apple zit een trackpad. En gebruik je een desktop? Dan kun je in de Apple-winkel een los Magic Trackpad (2) aanschaffen. Daarmee bedien je niet alleen de muiscursor door je vingers over het trackpad te vege, je kunt er ook zogeheten Multi-Touch-bewegingen mee uitvoeren. Dat zijn slimme bewegingen waarbij je twee of meer vingers nodig hebt om bepaalde handelingen sneller uit te voeren.

Het zijn niet echt toetscombinaties, maar omdat je hiermee sneller met je Mac kunt werken, vinden we het toch de moeite waard om ze in dit boekje op te nemen.

Multi-Touch-bewegingen instellen

Ga op je Mac naar **Systeemvoorkeuren, Trackpad**. Hier worden alle vingerbewegingen geïllustreerd aan de hand van een filmpje. Ook kun je instellen of je gebruik wilt maken van de functies door ze aan of uit te vinken.

Cursor bewegen

Beweeg een vinger over het trackpad om de muiscursor over het scherm te verplaatsen.

Klikken en slepen

Plaats de cursor op het onderdeel dat je wilt verslepen. Klik links onderin op het trackpad en houd deze ingedrukt. Beweeg gelijktijdig een andere vinger om het onderdeel te slepen naar de gewenste plek. Selecteer je de functie **Tikken om te**

klikken bij **Systeemvoorkeuren, Trackpad**, dan hoef je alleen maar licht te tikken met je vinger(s) op het trackpad.

Secundair klikken

Druk of tik met twee vingers op het trackpad om secundair te klikken. Op deze manier krijg je contextuele menu's te zien bij bepaalde onderdelen. Bijvoorbeeld bij iconen in het Dock of onderdelen in de Finder.

Scrollen

Als je door een venster wilt bladeren (van boven naar beneden of van links naar rechts) kun je met twee vingers over het trackpad vegen. Houd er rekening mee dat standaard de functie 'natuurlijk scrollen' is ingesteld. Het scrollen is dan 'andersom' ingesteld. Dat betekent dat als je naar boven wilt scrollen je twee vingers naar beneden moet bewegen. Als je dit vervelend vindt dan kun je dit uitschakelen bij **Systeemvoorkeuren, Trackpad, Scrollen** en zoomen. Zorg er dan voor dat het vinkje bij **Scrolrichting: natuurlijk** is gedeactiveerd.

Mission Control activeren

Beweeg drie vingers van beneden naar boven om Mission Control te activeren. Je keert weer terug naar het huidige venster door drie vingers van boven naar beneden te bewegen.

Launchpad activeren

Beweeg vijf vingers vanaf de buitenkant van de trackpad naar de binnenkant om de functie Launchpad (een overzicht van alle programma's op je Mac) te activeren. Beweeg weer vijf vingers uit elkaar op het trackpad om Launchpad af te sluiten.

Bureaublad weergeven

Beweeg je duim en drie vingers van binnen naar buiten (uiteen) om direct naar het bureaublad te gaan. Alle geopende vensters maken plaats en het bureaublad is in z'n geheel zichtbaar. Druk nogmaals op het trackpad om de vensters weer zichtbaar te krijgen.

Schakelen tussen programma's en bureaubladen

Beweeg drie vingers van rechts naar links of van links naar rechts. Op deze manier blader je door programmavensters in Mission Control. Op pagina 26 kun je meer over Mission Control lezen. Ook op de Magic Mouse werkt deze functie door twee vingers horizontaal te bewegen.

In- en uitzoomen; vergroten en verkleinen

Beweeg twee vingers van elkaar af om in te zoomen. Om uit te zoomen doe je het tegenovergestelde. Dus twee vingers naar elkaar toe bewegen. Dit werkt in onder andere Safari, Voorvertoning en Foto's.

Slim zoomen

Het is ook mogelijk om in te zoomen door met twee vingers op het trackpad te tikken. Zorg ervoor dat de muiscursor boven het onderdeel hangt waarop je graag wilt inzoomen. Door nogmaals te tikken keer je terug naar het vorige zoomniveau. Dit werkt in onder andere Safari, Voorvertoning en Foto's.

Roteren

In de programma's Foto's of Voorvertoning is het mogelijk om een foto te roteren door twee vingers een kwartslag te draaien. Zowel links- als rechtsom.

Vegen om te navigeren

In bijvoorbeeld Safari kun je bladeren door pagina's door twee vingers van rechts naar links te bewegen. Op die manier ga je terug naar de vorige pagina. Door twee vingers te bewegen van links naar rechts ga je naar de volgende pagina indien mogelijk. Dit werkt ook in de Finder.

Geselecteerd woord in het woordenboek opzoeken

Tik dubbel met drie vingers om het woord onder de cursor of een geselecteerd woord op te zoeken in het woordenboek. Het woordenboek kent met name veel Engelstalige woorden. Als het woord niet bekend is in het eigen woordenboek dan wordt er direct op de online encyclopedie Wikipedia gezocht. De betekenis verschijnt direct in beeld.

Klik met extra druk

De nieuwere generatie trackpad (Magic Trackpad 2) is voorzien van haptische feedback. Als je doordrukt op het trackpad voel je een extra klik waarmee je bijvoorbeeld in de Finder een bestand snel kunt weergeven. In QuickTime kun je de snelheid bepalen van het voor- of achteruit spoelen.

Finder

De Finder is het programma op de Mac dat altijd actief is. Het zorgt ervoor dat je met vensters kunt werken, bestanden kunt beheren, mappen kunt aanmaken, programma's kunt openen, et cetera. De in dit hoofdstuk beschreven toetscombinaties hebben betrekking op de Finder-vensters, bestanden, mappen en programma's in die vensters en op het bureaublad.

Finder-venster

Met een Finder-venster heb je toegang tot alle bestanden, mappen en programma's die op de harde schijf van de computer opgeslagen zijn.

Nieuw Finder-venster	Command-N
Nieuw tabblad	Command-T
Venster sluiten	Command-W
Alle vensters sluiten	Option-Command-W
Symboolweergave	Command-1
Lijstweergave	Command-2
Kolommenweergave	Command-3
Cover Flow-weergave	Command-4
Toon of verberg knoppenbalk	Option-Command-T
Toon weergaveopties	Command-J
Minimaliseer venster (in de Dock plaatsen)	Command-M

Minimaliseer alle vensters	Option-Command-M
Blader door vensters	Command-` of Shift-Command-`

Navigeren

Navigeer makkelijk en snel naar bepaalde locaties op de harde schijf.

Ga naar vorige locatie	Command-[
Ga naar volgende locatie	Command-]
Omhoog bladeren in een lijst	Pagina omhoog (↑)
Omlaag bladeren in een lijst	Pagina omlaag (↓)
Ga een map omhoog	Command-Pijl-omhoog
Ga naar deze computer	Shift-Command-C
Ga naar thuismap	Shift-Command-H
Ga naar map Bureaublad	Shift-Command-D
Ga naar netwerk	Shift-Command-K
Ga naar iCloud Drive (Indien iCloud is geactiveerd)	Shift-Command-I
Ga naar map Programma's	Shift-Command-A
Ga naar map Hulpprogramma's	Shift-Command-U
Ga naar map...	Shift-Command-G
Verbind met server	Command-K